

Ilustrativna knjižica "Ljubavna pisma Pragu"

Matešić, Katarina

Undergraduate thesis / Završni rad

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University North / Sveučilište Sjever**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:122:820251>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-02**

Repository / Repozitorij:

[University North Digital Repository](#)

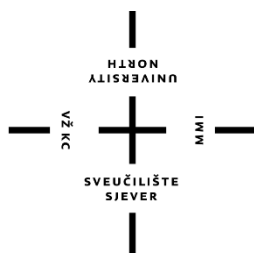
**Sveučilište
Sjever**

Završni rad br. 266/MED/2024

Vizualni dnevnik „Ljubavna pisma Pragu“

Katarina Matešić, 0336048692

Koprivnica, rujan 2024. godine

Sveučilište Sjever

Odjel za Medijski dizajn

Završni rad br. 266/MED/2024

Vizualni dnevnik „Ljubavna pisma Pragu“

Student

Katarina Matešić, 0336048692

Mentor

Luka Daniel Borčić, doc. art

Prijava završnog rada

Definiranje teme završnog rada i povjerenstva

ODJEL	Umjetnički studij		
STUDIJ	Medijski dizajn		
PRISTUPNIK	Katarina Matešić	MATIČNI BROJ	0336048692
DATUM	13.9.2024.	KOLEGIJ	Kreativni procesi
NASLOV RADA	Ilustrativna knjižica "Ljubavna pisma Pragu"		

NASLOV RADA NA ENGL. JEZIKU: Illustrative booklet "Love letters to Prague"

MENTOR	doc.art. Luka Borčić	ZVANJE	dipl.diz.
ČLANOVI POVJERENSTVA	1. doc.art. Igor Kuduz / predsjednik povjerenstva		
	2. doc.art. Niko Mihaljević / član povjerenstva		
	3. doc.art. Luka Borčić / član povjerenstva i mentor		
	4. izv. prof. Mario Periša / zamjenski član		
	5. _____		

Zadatak završnog rada

BROJ	266/MED/2024
OPIS	

"Ljubavna pisma Pragu" ilustrativna je knjižica koja prikazuje mjesta koja sam tamo imala priliku upoznati. Transparentni papiri koji stvaraju cjelokupnu sliku obogaćeni su tekstovima koji opisuju osjećaje razvijene boravkom u Pragu. Cilj rada je prikazati ta mjesta kroz niz ilustracija. Izazov je ukomponirati slojeve osjećaja u fizičkom obliku stoga bih sa tri različita sloja transparentnih papira pokušala to predočiti. Rad obuhvaća dizajn knjižice koja će biti većega formata kako bi ilustracije bile dojmljivije. Korišteni tekst važan je dio rada jer njime čitate moje iskustvo, ali zato ilustracijama možete zamisliti kakvo bi bilo vaše.

U radu je potrebno:

- dizajnirati knjižicu
- ilustrativno prikazati prostor i stvoriti osjećaj slojeva
- tekstualno ispuniti ilustracije

ZADATAK URUČEN: 15.9.2024. POTPIS MENTORA: [Signature]

Predgovor

Boravak na fakultetu upoznao me s raznim mogućnostima osobnog razvijanja u kreativnim poljima. Jedan od velikih čimbenika tog iskustva bio je Erasmus program koji je otvorio vrata upoznavanju nepoznatoga. Na taj način imala sam priliku studija i praktičnog rada izvan Lijepe Naše. Iako sam provela pet mjeseci u Barceloni na studijskoj razmijeni; ona nije ostavila toliki utisak na mene kao što je grad koji je dovoljno blizak našem Zagrebu, ali također i potpuno drugačiji. Inspiracija za završni rad rodila se tijekom tromjesečne Erasmus prakse u Pragu. Nazivanjem rada „Ljubavna pisma Pragu“ prikazujem osjećaje koje sam razvila prema njemu. Boravak u Pragu bio je ispunjen svakodnevnim uzbuđenjima; bila malena ili velika.

Sažetak

Vizualni dnevnik smatram alatom za inspiraciju i motivaciju, kao i jednim od brojnih oblika dnevnika kojima se bilježe uspomene i prati osobni razvoj. Pokazivanjem dnevnika omogućujem uvid u svoj kreativni proces – kako stvaram i na koji način izražavam emocije. Za mene je to oblik komunikacije i sredstvo kreativnog izraza. Cilj rada prikazati je mjesta koja sam imala priliku upoznati kroz niz ilustracija. Dajući značaj sitnicama koje su mi zapele za oko. Rad prikazuje razvoj osjećaja koji se događa postepeno stoga je napravljen u slojevima. Transparentni papir preklapanjem oblikuje jednu cjelovitu sliku. Koliko prikazuje sliku, toliko prikazuje i značajnu uspomenu. Rad je također obogaćen i tekstovima koji pričaju priče i doživljaje mog boravka u Pragu.

Ključne riječi:

Ilustracija, Prag, osjećaji, iskustvo, vizualni dnevnik

Summary

I consider a visual diary as a tool for inspiration and motivation, as well as one of many forms of journaling that capture memories and track personal growth. By sharing my diary, I offer insight into my creative process – how i create and express emotions. For me, it's a form of communication and a medium for creative expression. The aim of this project is to show places that I had the opportunity to get to know through a series of illustrations. Giving meaning to the little things that caught my eye. It shows the development of feeling that happens gradually, therefore it is made in layers. By overlapping transparent paper, it forms one complete image. As much as it shows a picture, it also shows a significant memory. The illustrations are also enriched with texts that tell stories and experiences of my stay in Prague.

Key words:

Illustration, Prague, feelings, experience, visual diary

Popis korištenih kratica:

Pr.Kr.- prije Krista

St. - stoljeće

Itd. – i tako dalje

Npr. – na primjer

Sl. - slično

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Ilustracija.....	2
2.1. Vizualni dnevnik	4
3. Ljubavna pisma i njihova povijest	9
3.1. Ljubavna pisma danas	11
4. Koncept - Ljubavna pisma Pragu / Love letters to Prague	12
4.1. Ilustracije	12
4.2. Ilustracija 1 / Dobra trafika	14
4.3. Ilustracija 2 / Žižkov tower	17
4.4. Ilustracija 3/ Prag 4	20
4.5. Ilustracija 4 / Kasarna Karlin	22
4.6. Ilustracija 5 / Riegrovy Sady	24
4.7. Ilustracija 6 / Stepenice	26
5. Tekst.....	28
6. Korišteni alati.....	30
6.1. Probni print.....	31
6.2. Yotsume Toji.....	34
7. Zaključak.....	37
8. Literatura.....	39
9. Popis slika	40
10. Prilog.....	43

1. Uvod

Kroz svoje godine prijediplomskog studija iskoristila sam povlastice koje dolaze statusom studenta te sam imala priliku obići i posjetiti razna mjesta. U rasponu od dvije godine živjela sam u četiri različite države i na dva različita kontinenta. Koliko god raznoliko to iskustvo bilo, najviše mi se dojmio grad koji je blizak našem Zagrebu, ali također i potpuno drugačiji. Prag je grad u kojem sam provela tri mjeseca studijske prakse. U ta tri mjeseca upoznala sam mjesta, ljude, događanja i nove osjećaje. On je ostavio najveći utisak u mom kreativnom razvitku te sam boravkom tamo postala slobodan pojedinac.

Prag drži posebno mjesto u mom srcu i ovim radom želim upoznati druge s onime što sam ja imala priliku upoznati. Smatram ga magičnim te zbog toga cijeli rad posvećujem njemu. Može se reći da sam se zaljubila, stoga imam potrebu „pisati“ ljubavna pisma.

2. Ilustracija

Ilustracija je vizualno objašnjenje procesa, poruke ili koncepta, grafička interpretacija dekoracija, a najčešće je vizualni prikaz koji samostalno prezentira sve navedeno. Može biti prikazana u obliku crteža, fotografije ili kombinacije spomenutih medija. Većina grafičkih ilustracija je fleksibilna i ima svoj grafičko-tehnički pristup, koji se može transformirati. Ilustracija, iznad svega, predstavlja odgovor u vizualnoj komunikaciji te omogućava slobodu u stvaranju prepoznatljivosti i stila. Ilustracije često obiluju bogatim sadržajem i različitim tehnikama (Slika 1. i Slika 2.). [1]

Slika 1. Maurice Sendak; „Where the Wild Things Are“

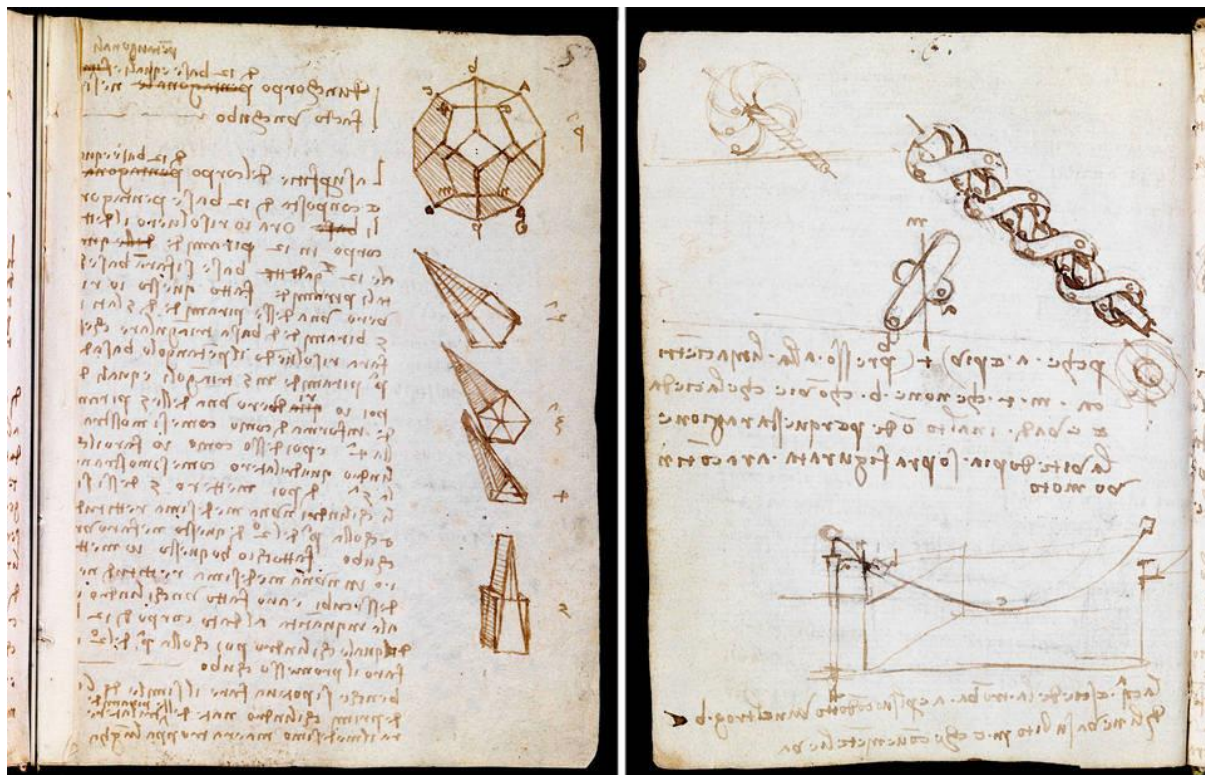

Slika 2. Richard Borge; „Wall st. Journal, dashcams“

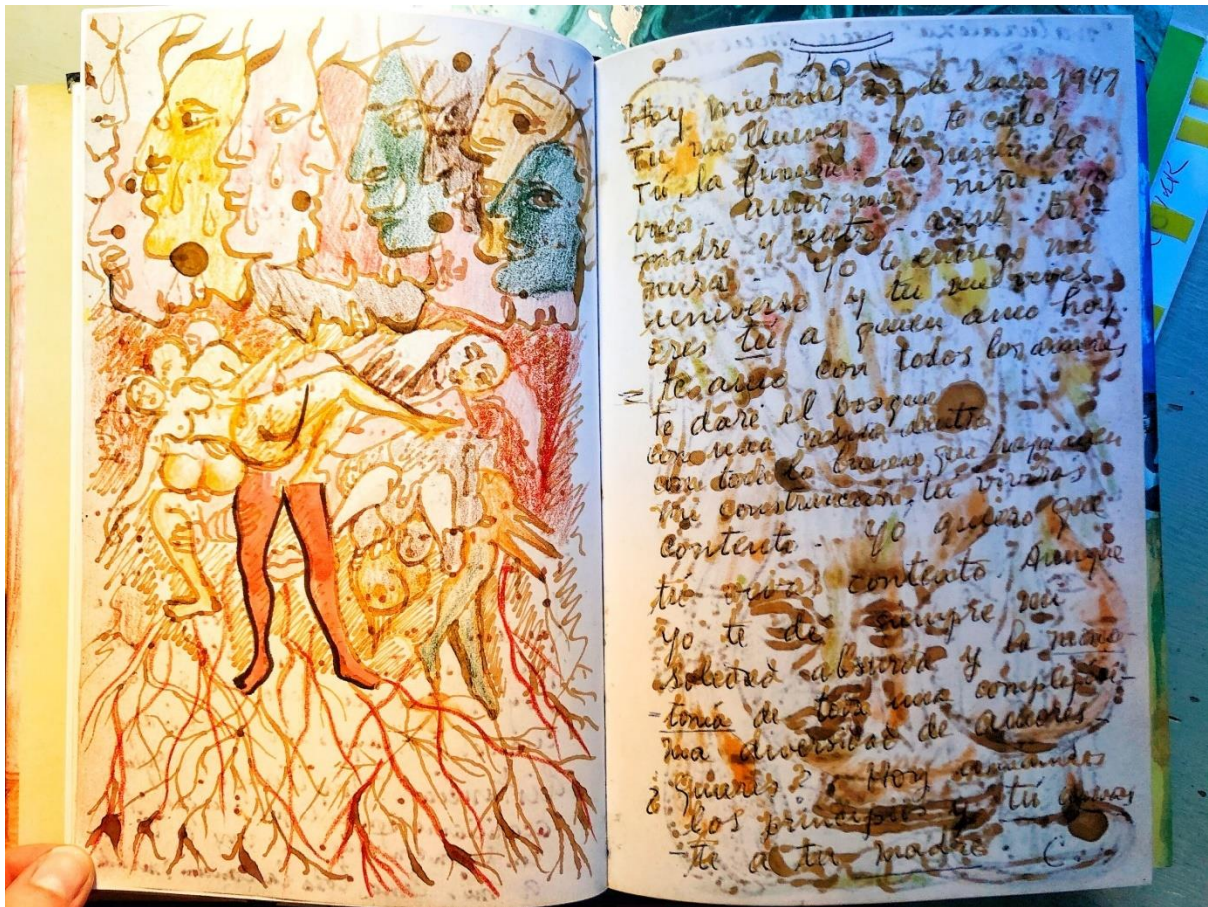
2.1. Vizualni dnevnik

Vizualni dnevnik je journal kojeg vode umjetnici, često kombinirajući riječi i skice, a ponekad i elemente miješanih medija kao što je kolaž. Takve knjige često sadrže grube radove, u skicoznom obliku, ideja koje će se kasnije razviti u završene radove. Ovaj oblik medija također omogućuje umjetniku bilježenje svakodnevnih aktivnosti i emocija. Mnogi umjetnici poznati su po svojim vizualnim dnevnicima – vizualni dnevnik Leonarda da Vincija vjerojatno su najbolji primjeri tome (Slika 3.) [4]. Među ostalim umjetnicima koji su koristili ovu formu je i Frida Kahlo (Slika 4.). [5][6]

Koncept vizualnog dnevnika također koriste osobe koji rade u srodnim kreativnim područjima, poput glazbe. Na primjer, glazbenik Brian Eno poznat je po korištenju vizualnih dnevnika iz kojih su dijelovi korišteni u knjizi koju su napisali Eno i Russell Millsa pod nazivom „More Dark Than Shark“

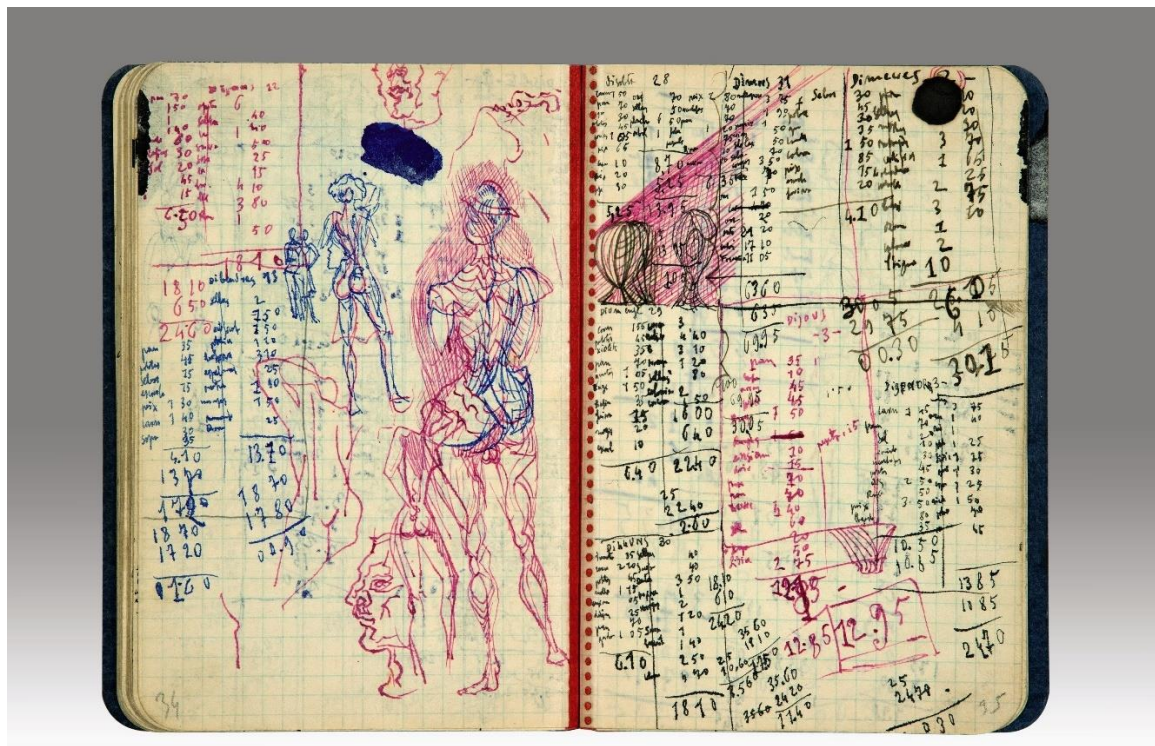
Slika 3. (Lijevo) Codex Forster I i (desno) Codex Forster I. Leonardo da Vinci, stranice vizualne knjige

Slika 4. Stranice vizualne knjige Fride Kahlo

Vizualni dnevnik različiti su kao i umjetnici koji ih vode [7]. Socrealistički slikar Reginal March rezao je i uvezivao papirnate komadiće kako bi odgovarao veličini džepa kaputa, modernist Charles Green Shawn testirao je apstraktne oblike u velikim spiralno uvezanim knjigama, a Oscar Bluemner vodio je „slikarske dnevnik“ s grubim obrisima krajolika i obilnim bilješkama o rasporedu boja. Više od tisuću vizualnih dnevnika u Arhivu Američke Umjetnosti (Archives of American Art) oblikuje golemu riznicu ideja, percepcija, inspirativnih slika i grafičkih eksperimenata od svakodnevnih do spektakularnih radova. Kao osobni dokument, ovakvi dnevnik omogućuju intiman pogled na mišljenje umjetnika. Izbor kustosa od 17 vizualnih dnevnika „pokazuje širok raspon materijala dostupnog za istraživanje u Arhivu Američke Umjetnosti od akademskih bilježnica s anatomskim studijima do ilustriranih časopisa, u rasponu od datuma od 1840-ih do 1970-ih“ [8].

Akcent sketchbooka nalazi se u vizualnom aspektu umjetnosti gdje fokus zadaje na crtanje i skiciranje. dok vizualni dnevnicima imaju veću slobodu kreativne ekspresije uključujući crteže, kolaže, tekst i druge vrste umjetničkih dokumenata. Umjetnici koriste sketchbook kao medij razvijanja tehničkih vještina. Često služe kao kolekcija skica i nedovršenih crteža koji love trenutke inspiracije kao reference budućim radovima. Koriste se kao brzi splet misli, kompozicija i vizualnog istraživanja koncepata i subjekata prije kreacije završenog. Vizualni dnevnicima nose osobniji aspekt, služe kao dnevnicima umjetnikovih iskustava i emocija. Mogu uključivati miješane medije kao što su fotografije, nađeni objekti, izrezani dijelovi časopisa i sl. Imaju osobniju notu jer prikazuju dnevne aktivnosti, putovanja i slobodu individue.

Slika 5. Salvador Dalí – Dnevnik genija (Diary of a Genius)

Slika 8. Sketchbook J.M.W. Turner-a

3. Ljubavna pisma i njihova povijest

Ljubavna pisma su iskrene poruke srca, kroz koje pojedinac izražava svoja najdublja osjećanja. Ona su način da se sačuvaju misli, emocije, čežnje. Često na papiru, i nose sa sobom toplinu i bliskost koja se ne može uvijek reći na glas. [9]

Povijest ljubavnih pisama proteže se kroz tisuće godina, pokazujući da su ljudi oduvijek imali potrebu izraziti svoju ljubav i osjećaje putem pisane riječi: Ljubavna pisma su oblik komunikacije koji je preživio stoljeća, mijenjajući se s društvenim normama i tehnologijama, ali uvijek ostajući intiman način da se prenese emocija.. Najstarija ljubavna pisma datiraju iz antičkih civilizacija. Primjeri iz starog Egipta, Mezopotamije i Grčke uključuju ljubavne pjesme i pisma uklesana u kamen ili napisana na glinenim pločicama i papirusu. U starom Egiptu, ljubavna poezija bila je popularan način izražavanja strasti, a pisma pisana hijeroglifima često su kombinirala poeziju i simboliku. U staroj Grčkoj i Rimu, ljubavna pisma su postala sve složenija i osobnija. Filozofi i pjesnici, poput Sapfo i Ovidija, pisali su o ljubavi, a osobna pisma ljubavi često su bila spoj osjećaja i intelekta.

Tijekom srednjeg vijeka, ljubavna pisma postaju još važniji dio života dvorskih romanti i viteštva. Vitezovi su pisali ljubavna pisma damama, često izražavajući svoju vjernost i odanost. Ova pisma, poznata kao „trubadurska poezija“, često su sadržavala simboliku i alegorije, s namjerom da impresioniraju i osvoje srce dama koje su obično bile visoko rangirane. S razvojem umjetnosti i književnosti tijekom renesanse, ljubavna pisma postaju sofisticiranija, a u literaturi se javlja interes za osobna pisma između ljubavnika. Ovo je bilo vrijeme kada su ljudi poput Shakespearea pisali o ljubavi kroz sonete i pjesme, ali i kroz stvarna ljubavna pisma koja su bila bogata metaforama i strastvenim izrazima. U baroknom razdoblju, ljubavna pisma postaju popularna u europskim kraljevstvima, gdje se plemstvo oslanjalo na pisma kao sredstvo komunikacije. Mnoga ljubavna pisma iz tog vremena preživjela su kao svjedočanstvo dubokih osjećaja i kulturnih normi toga doba [10].

U 19. i 20. st., osobito u doba prosvjetiteljstva i romantizma, ljubavna pisma doživljavaju svoj procvat. U razdoblju romantizma, osobito u Engleskoj i Francuskoj, ljubav postaje dominantna tema u literaturi i svakodnevnom životu. Pisanje ljubavnih pisama postaje gotovo ritual. Pisma su bila iskrena, sentimentalna i često vrlo duga, ispunjenja iskazima emocija. Poznata ljubavna pisma ovog razdoblja uključuju pisma pjesnika Ludwiga van Beethovena, čija su pisma „Besmrtno voljenoj“ postala legendarna (Slika 9.) [11].

Om 6ten juli
Wageningen.

Maria fugal minn allra

minn af. - minn minn
Sista förtid, i en Zare mit
blifstift ^{mitdinnu} - ^{af} bi minn
minn sofning af en bystid,
enligtlyftbeändring Zart-
Nordic in I. J. - minn
dinfis kista af en, so din,
hoffandlingdant af en.
Dinn minn glada vänd
bafan af din vifstiftning,
dinf vifst allra vifsting,
fordinf din af vifsting af en
vifsting minn, af vifst
genuß din bin af en

Slika 9. Ljubavno pismo Ludwig van Beethovena; „Immortal Beloved“

3.1. Ljubavna pisma danas

S razvojem poštanskih usluga, ljubavna pisma postaju pristupačnija široj populaciji. Tijekom Prvog i Drugog svjetskog rata, postaju glavni način komunikacije između vojnika na bojištima i njihovih voljenih kod kuće. Često su bila jednostavna, ali ispunjena nadom, povezujući ljude kroz daljinu i teška vremena. S pojavom telefona i kasnije digitalne komunikacije, ljubavna pisma polako gube svoj primat kao glavni način izražavanja ljubavi. Ipak, mnogi su zadržali romantičnu vrijednost ljubavnih pisama kao trajnih, opipljivih uspomena na intimne trenutke. Danas, u doba digitalne komunikacije, pisma su rijetka, ali ne i zaboravljena. Iako su e-mailovi, SMS poruke i društvene mreže preuzele ulogu brzog izražavanja osjećaja, pisana ljubavna pisma i dalje zadržavaju poseban značaj. Fizičko pismo nosi osobnu notu, vrijeme uloženo u pisanje i osjećaj koji se prenosi kroz rukopis.

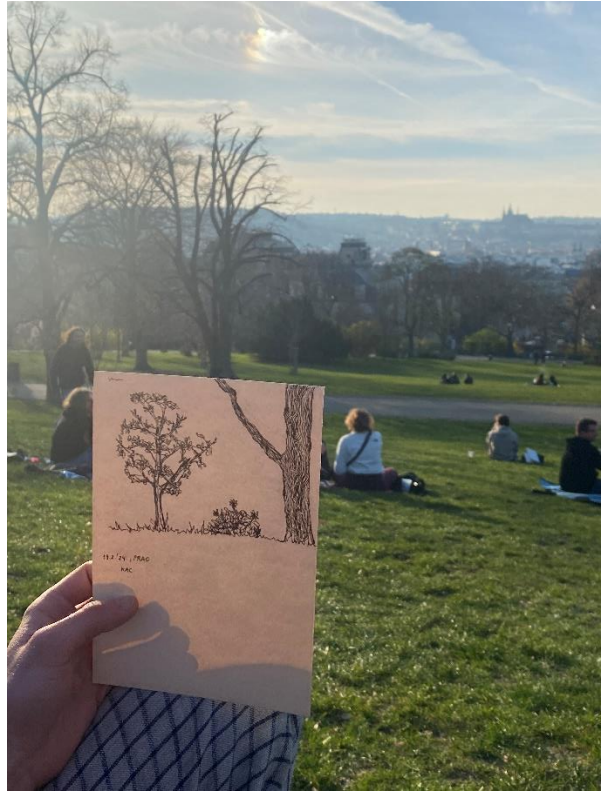
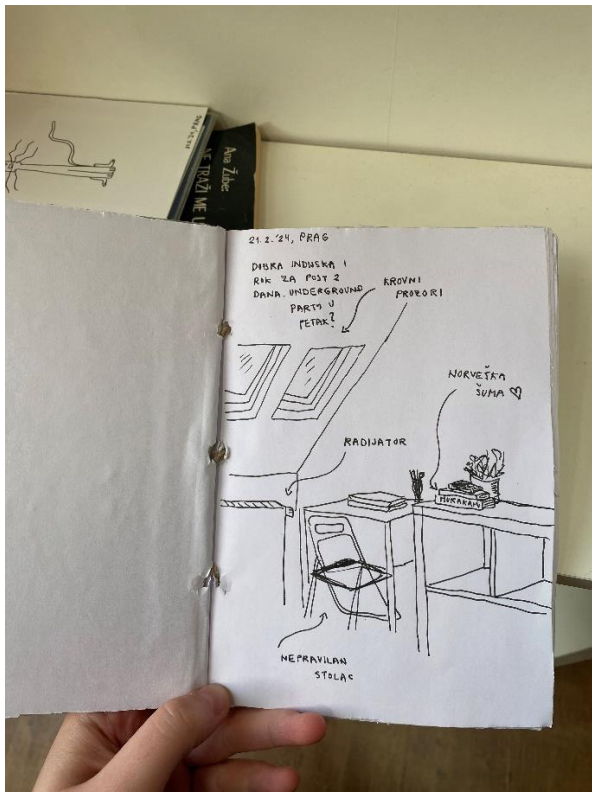
4. Koncept - Ljubavna pisma Pragu / Love letters to Prague

Ovim projektom želim prikazati svoje osjećaje i uspomene kroz kombinaciju pisama/teksta i ilustracija. Nije cilj napisati klasično ljubavno pismo, nego prikazati rast osjećaja kroz slojeve ilustracija te efekt njihovog razvijanja. Crteži i ilustracije mogu plesati među riječima mojih iskustava. Mogu pomoći u vizualnom izražavanju emocija i dodati personalizirani, umjetnički pečat pismu.

4.1. Ilustracije

Odabir formata utječe na estetiku, funkcionalnost i ukupan dojam cijelog projekta. Odabir formata za ilustracije ima prednosti koje značajno poboljšavaju vizualni doživljaj. Uloga gledatelja u doživljaju ilustracije poboljšana je većim formatom. Cijela ideja projekta približiti je publiku vlastitim osjećajima i smatram da je korištenje teksta u ovome slučaju limitirano, s obzirom da se osjećaji grade postepeno. Slojevi se najbolje prikazuju vizualno, stoga su ilustracije na transparentnim paus papirima.

Kolekcija odabranih ilustracija, i onih ne uključenih, počela je kao brzinske skice olovkom na papiru. Tijekom boravka na mjestima koje sam imala priliku posjetiti, izvadila bih malenu bilježnicu koju inače nosim u torbi te bih krenula crtati ono što vidim ispred sebe ili ono što bi mi palo na pamet u tome trenutku. Uz neke ilustracije uključila bih i tekst. Završne ilustracije su u crnoj boji te sam ih odlučila izraditi polu digitalno pomoću grafičkog tableta i polu ručno. Koristila sam različite debljine poteza te različite vrste markera i rapidografa (0.1., 0.5., 0.8.). Cilj nije napraviti rad koji odmah upada u oči, nego rad koji će potaknuti publiku na stanku i potrebu za razmišljanjem. Stil ilustracija jednostavan je i pomalo neuredan. Imitira brzinske skice. Želim prenijeti osjećaje koje sam razvila prema Pragu te ono što sam postala boravkom tamo. Zato je ovaj rad postepen i slojevit; duboki osjećaji nisu instantni. Naslovnica projekta sudjeluje u cjelokupnom dojmu knjige, stoga sam i za nju odlučila iskoristiti transparentni papir veće težine zbog čvrstoće i estetike izgleda.

Slika 10., 11. 12., 13. Autorske skice i primjeri vizualnog dnevnika

4.2. Ilustracija 1 / Dobra trafika

Dobra trafika prvi je element koji te smjesti u osjećaj „doma“. Rekli bi kafić k'o kafić, ali značaj ovog mjesta bila je ugoda i spoznaja da gdje god da odeš uvijek ćeš imati mjesto koje je nemoguće za izgubiti. Jednostavnije rečeno; nema nepoznatog osjećaja kada sjedneš i naručiš svoju omiljenu vrstu kave. Ispijanje kave dio je kulture mnogih te sa time već nisi stranac. Iako nemaš prilike otići u Dobru trafiku, ona već sama u imenu drži simpatiju i određenu količinu karizme. Imenom te priprema na doživljaj koji ćeš steći kada uđeš kroz njihova vrata. Kada ih otvoriš, prvi prizor nije prostorija sa stolovima i stolicima običnog kafića nego maleni dio tiska. Smisljeno s obzirom da sadrži riječ trafika. U tome tisku nalaze se novine, cigarete, razglednice i sve što bi se u normalnome tisku u Zagrebu nalazilo. Nakon što prođeš taj dio doživljaja put te vodi kroz hodnik koji sadrži malenu peć za zimu i raznovrsne slike. Namještaj prostora bio je klavir kao stol, ormar kao mjesto za sjedenje i svaki drugi stolac bio je drugačiji. Još jedan od značajnih faktora ovog kafića je da nema internetske konekcije.

Slika 14. Ulaz u Dobru trafiku

Slika 15. Unutarnji prostor Dobre trafike

Slika 16. ,17. Skice za ilustraciju Dobre Trafike

Slika 18. Završna ilustracija za Dobru trafiku

4.3. Ilustracija 2 / Žižkov tower

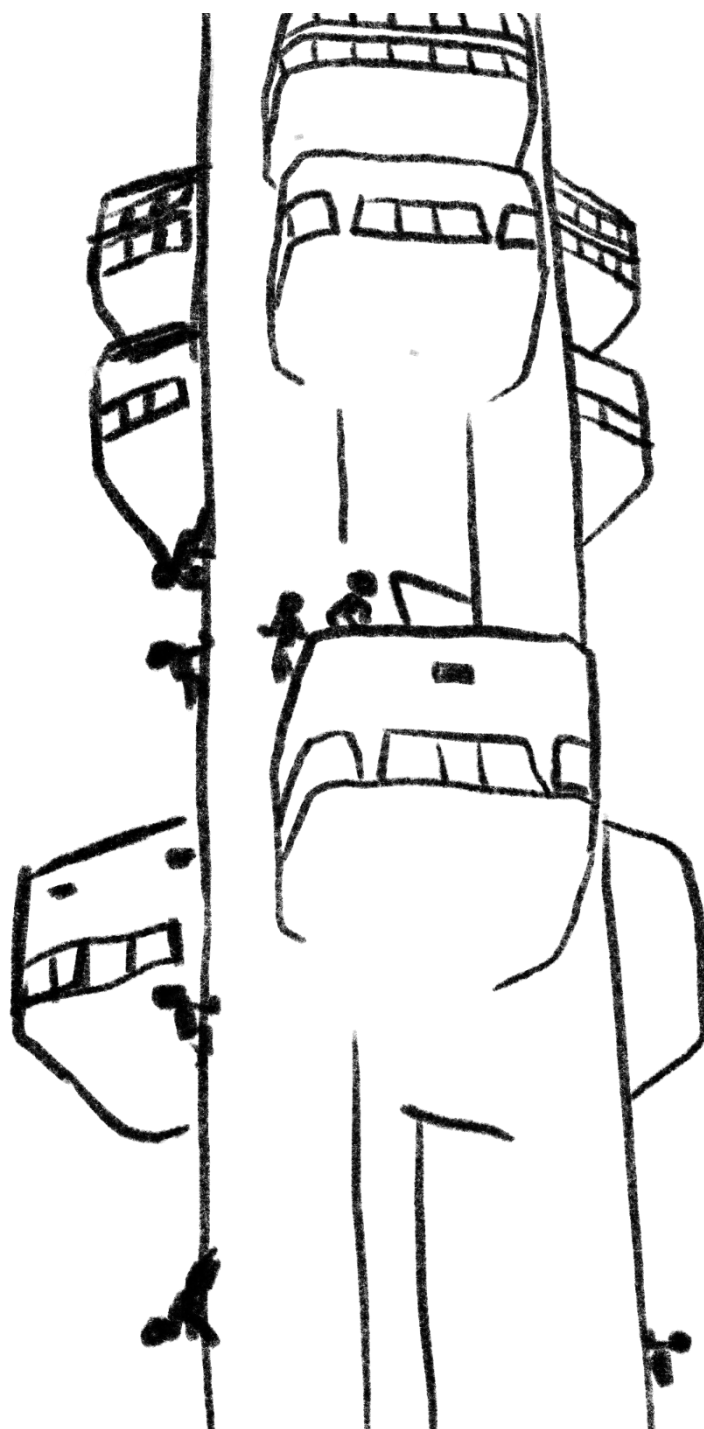
Gradnja ovog neuobičajenog tornja započela je 1985. godine, a završena je 1992. Dizajnirao ga je arhitekt Václav Aulický i strukturni inženjeri Jiří Kozák i Alex Bém. Toranj strši iznad gradske vizure na vrhu brda četvrti Žižkov. Zanimljiv dodatak koji sadrži su skulpture beba koje gmižu prema vrhu. Ova umjetnička instalacija pod imenom „Miminka“ nastala je rukama češkog umjetnika Davida Černyja. Miminka je serija skulptura koje su „raspršene“ kroz cijeli grad. To su bebe crne boje duge 350cm i visoke 260cm. Velike su, jednostavne, pomalo i smiješne. Njih deset, gmižući po Žižkovskom televizijskom tornju, privlači pogled svih prolaznika. Groteskna instalacija reprezentira simbol nemogućnosti dostizanja odrasle dobi, simbol komunističke ere. Na njihovim licima nalazili su se barkodovi koji reprezentiraju sve dragocjeno i ranjivo u životu [12]. Televizijski toranj bio je jedna od turističkih atrakcija Praga. Dizajn tornja dijeli mišljenja među stanovnicima Praga jer se ne uklapa s arhitekturom grada. Prag je grad u kojem ti je žao koristiti javni prijevoz zbog pronalaska skrivenih „blaga“, makar umorne noge nekada moraju pustiti samo oči da uživaju. Grad otkriva nove vizure, skrivene prolaze, stare vrtove i fascinantne arhitektonske detalje. Toranj je bio oznaka puta doma, bio je orijentacijska točka velike važnosti. Kada te neumorne groteskne bebe postaju veće znaš da ti je dug put razgledavanja pri kraju. Toranj postaje znak ne samo povratka kući, već i podsjetnik da se nisi izgubio , već da si se zapravo potpuno pronašao.

Slika 19. Skulpture umjetničke instalacije „Miminka“ na Televizijskom tornju Žižkov

Slika 20. Televizijski toranj Žižkov

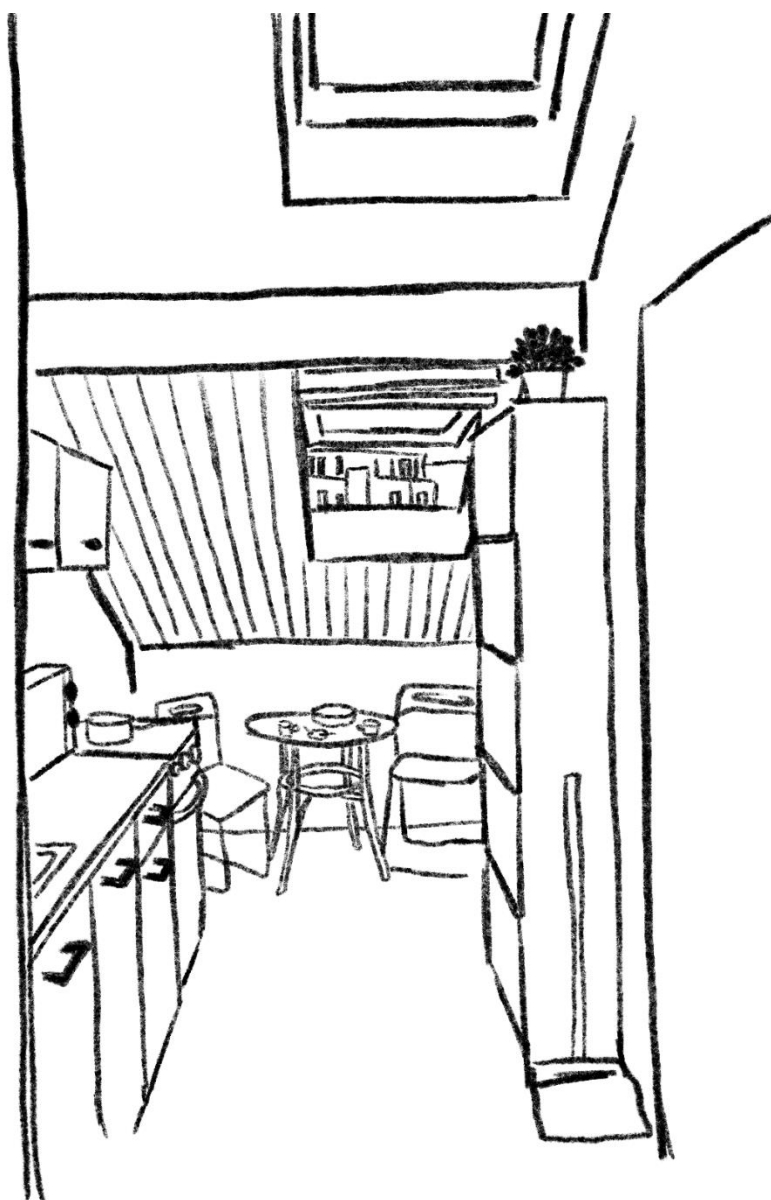
Slika 21. Završna ilustracija za Žižkov tower

4.4. Ilustracija 3/ Prag 4

Prag 4, formalno Gradski okrug Prag 4, je općina drugog reda u Pragu. Istoimeni upravni okrug sastoji se od općinskih okruga Prag 4 i Kunratice. Prag 4 nalazi se na južnoj strani od Praga 2 i najveća je općina u gradu. Prag 4 također je prva lokacija gdje me boravak Erasmus stručne prakse smjestio. Navedeni okrug bio je prvi doticaj jutra u tuđoj državi nakon dugog puta. Specifično mjesto o kojem trenutno pišem stan je listan na airbnbu. U prošlosti sam se suočila s frustracijama i problemima vezanima za neuspješne potrage za smještajem; neodgovarajući uvjeti, prevelike cijene te na kraju da stan ni ne postoji. Prag 4/ Stan 1 bio je maleni prostor koji sam dijelila sa kolegicom, a prije svega najboljom prijateljicom. Vjerujem da važnost prostora ne leži u četiri zida koja ga okružuju, već u svim sitnicama koje ga čine posebnim. Smatram sve nespretne mrlje na zidu od prolijevanja kave razlogom zašto taj stan nije bio samo hladan okvir. To je bilo mjesto gdje umorne noge osjete svaki korak do petog kata, gdje bi kasno u noći trčao niz stepenice kako bi pokupio dostavu filtera za cigarete, i gdje bi satima sjedio za stolom, radeći na projektu letaka za Lidl. Savršenstvo nema mjesta za karakter.

Slika 22., 23. Stan 1 / Prag 4

Slika 24. Završna ilustracija Prag 4

4.5. Ilustracija 4 / Kasarna Karlin

Kasarna Karlin mjesto je susreta i druženja ljudi svih dobnih skupina i društvenih slojeva. Odaje dojam izolirane oaze, daleko od gradske buke, ali s duhom koji je itekako prisutan. Prostor je jednostavan, ali šarmantan, a atmosfera nepretenciozna. Ovdje se nalaze kafić, kino, galerija, bar s klubom i bujan kulturni i društveni život. Prostor su prvi put otvorili za javnost u lipnju 2017. godine povodom proslave 200. obljetnice Karlina [13]. Kasarna je bila često mjesto poslovnog okupljanja, ono što ga čini posebnim je atmosfera koja je poticala razmjenu ideja i kreativnosti. Bilo je to mjesto gdje su se granice između formalnog i neformalnog izgubile, a razgovori postajali slobodniji i otvoreniji. Velika uspomena je jak vjetar koji bi nosio kosu preko očiju. Za drugim stolom, skupina prijatelja pokušavala je zapaliti vatru kako bi se zagrijali, dok je plamen svako malo posustajao zbog snažnog vjetra. Jedan poseban fenomen bio je fenomen vremena, gdje bi četrdeset i pet minuta prošlo u treptaju oka. Kao da su prirodni elementi samo još jedan dodatak živopisnom karakteru ovog grada.

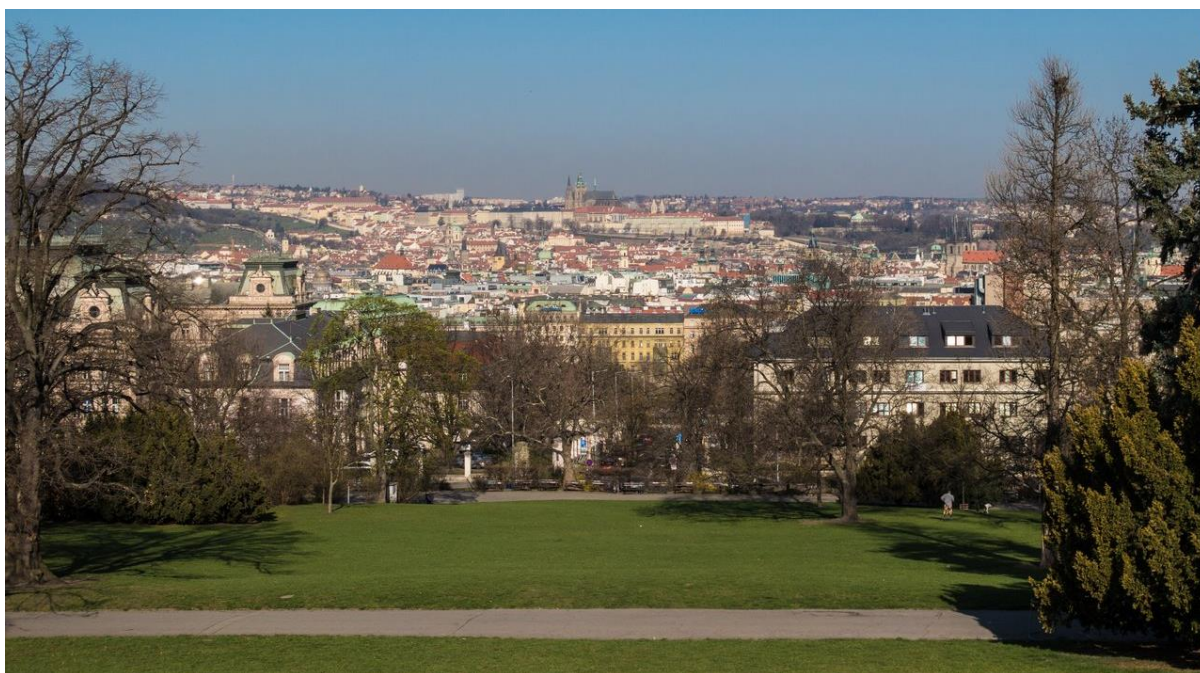
Slika 25. Kasarna Karlin

Slika 26. Završna ilustracija Kasarne Karlin

4.6. Ilustracija 5 / Riegrovy Sady

Riegrovy sady ugodan je park koji se proteže između Italske, Chopinove, Polske i Vozove ulice na sjevernom rubu Vinohradyja, na granici s Žižkov kvartom. U neposrednoj je blizini ulica Vinohradská i Slavikova te od Trga Jiriho z Podebrad. Park je dobio ime po češkom političaru iz 19. st. Františku Ladislavu Riegeru čiji je kip djelo Josefa Vaclava Mysbleka iz 1913. Riegrovy sady osnovan je 1904. – 1908.g. kao javni vrt u engleskom stilu. Lokacija parka na brijegu pruža prekrasan pogled prema Praškom dvorcu [14]. Park je bio „it spot“ gledanja zalaska, nekima vjerojatno i izlaska, sunca. Brujao je glasovima mladih i starijih lokalaca i turista koji su radnim danima druženje održali na travnjaku spomenutih brežuljaka. Površina parka bila je prekrivena dekama, cipelama, zvučnicima i, da ne zaboravimo, ljudima. Ako začuliš uši i udubiš se u promatranje, svaki parametar parka bio bi ozvučen različitom glazbom koja bi dolazila ili iz navedenih zvučnika ili iz lokalne birtije koja je bila smještena u samoj sredini parka. Nije postojala osoba koja ne bi, u bilo kojem trenutku dana ili noći, stala i progutala pogled koji je ovaj park pružao. Riegrovy Sady ispunjen je uspomnama koje ću vjerojatno zauvijek nositi sa sobom. To je bilo mjesto upoznavanja, smijeha, druženja pa čak i spoznaje ljudi koji su ušetali u ovo iskustvo i pružali novi pogled, baš kao i pogled koji je pružao sam park.

Slika 27. Park Riegrovy Sady bez gužve

Slika 28. Završna ilustracija Riegrovy Sady

4.7. Ilustracija 6 / Stepenice

Moglo bi se reći da su navedene stepenice mjesto gdje smo provodili najviše vremena. Nalazile su se ispred stana br. 2 u kojem smo živjele. Bile su ukrašene crvenim ukradenim jastucima, koji su nam došli pod ruke usred pijane noći, i postale su središte svakodnevnih rituala. Služile su pripremama za izlaske, otkrivanju nove muzike i dubokoumnim razgovorima. Tamo smo ispijali jutarnju kavu i večernju pivu uz često improvizirane „homemade“ pepeljare. Pljeskali smo strancima koji su se ponosno spuštali biciklom niz ulicu, osjećajući povezanost s prolaznicima koje nismo ni poznavali. Kada smo već spomenuli čaroliju ovoga grada, onda moramo spomenuti i čaroliju ovih specifičnih stepenica. Voljele bi nam pridonijeti razna iznenađenja kada bismo otvorile vrata. Jednom prilikom držale bi neispravan toster, a drugom pogled u simpatičnog susjeda i njegovog psa; oboje nisu pričali engleski. Bile su više od običnog mjesta, bile su scena svakodnevnih priča, spontanih trenutaka i kratkih susreta koji su činili život u tom stanu toliko posebnim.

Slika 29. Stepenice na ulazu

Slika 30. Završna ilustracija Stepenice

5. Tekst

Korištenje tipografije važan je element cjelokupnog rada. Stoga sam odabrala koristiti Courier za ovaj projekt. Courier je dizajnirao Howard Kettler 1955. godine te ga je ponovno nacrtao Adrian Frutiger za seriju IBM Selectric. Tipičan dizajn monotone težine koji se koristi za oponašanje pisaćeg stroja korištena za pisanje izvješća, tehničku dokumentaciju, ali tako i za pisanje poezije, romana te ljubavnih pisama. Time je Courier dobar odabir projekta „Ljubavna pisma Pragu“.

AN AUTOGRAPH HUNTER recently received from Mark Twain the following vigorous and pertinent reply to a request for his autograph—the best of the joke being that the letter was written and signed on the typewriter :

I hope I shall not offend you ; I shall certainly say nothing with the intention to offend you. I must explain myself, however, and I will do it as kindly as I can. What you ask me to do, I am asked to do as often as one-half dozen times a week. Three hundred letters a year ! One's impulse is to freely consent, but one's time and necessary occupations will not permit it. There is no way but to decline in all cases, making no exceptions, and I wish to call your attention to a thing which has probably not occurred to you, and that is this : That no man takes pleasure in exercising his trade as a pastime. Writing is my trade, and I exercise it only when I am obliged to. You might make your request of a doctor, or a builder, or a sculptor, and there would be no impropriety in it, but if you asked either of those for a specimen of his trade, his handiwork, he would be justified in rising to a point of order. It would never be fair to ask a doctor for one of his corpses to remember him by.

Slika 31. Pismo Marka Twaina pisano na pisaćem stroju; typewritten letter to autograph hunter

Slika 32. Tipografski font Courier

Aa Bb Cc Dd Ee Ff
Gg Hh Ii Jj Kk Ll
Mm Nn Oo Pp Qq Rr
Ss Tt Uu Vv Ww Xx
Yy Zz
1234567890?!,.

Slika 33. Courier New

6. Korišteni alati

Prvobitna ideja izrade bila je digitalizirana, ali sam se tijekom procesa odlučila vratiti originalnim vodama ručnog rada te sam napravila kombinaciju digitalnog i analognog. Bazne ilustracije izrađene su u programu Procreate grafičkom olovkom, koja imitira olovku na papiru, zbog kvalitetnijeg i urednijeg izgleda knjige te bolje dočaranosti slojeva.. Za skice je korištena digitalna olovka 6HB, a za završni izgled digitalna olovka Technical pen. Prijelom knjige izradila sam u InDesign programu, gdje sam spojila tekst sa crtežima. Analogni dio izrađen je ručnim crtanjem na 80g paus papiru korištenjem markera (1-2 mm) te rapidografa raznih debljina (0.1., 0.5., 0.8.).

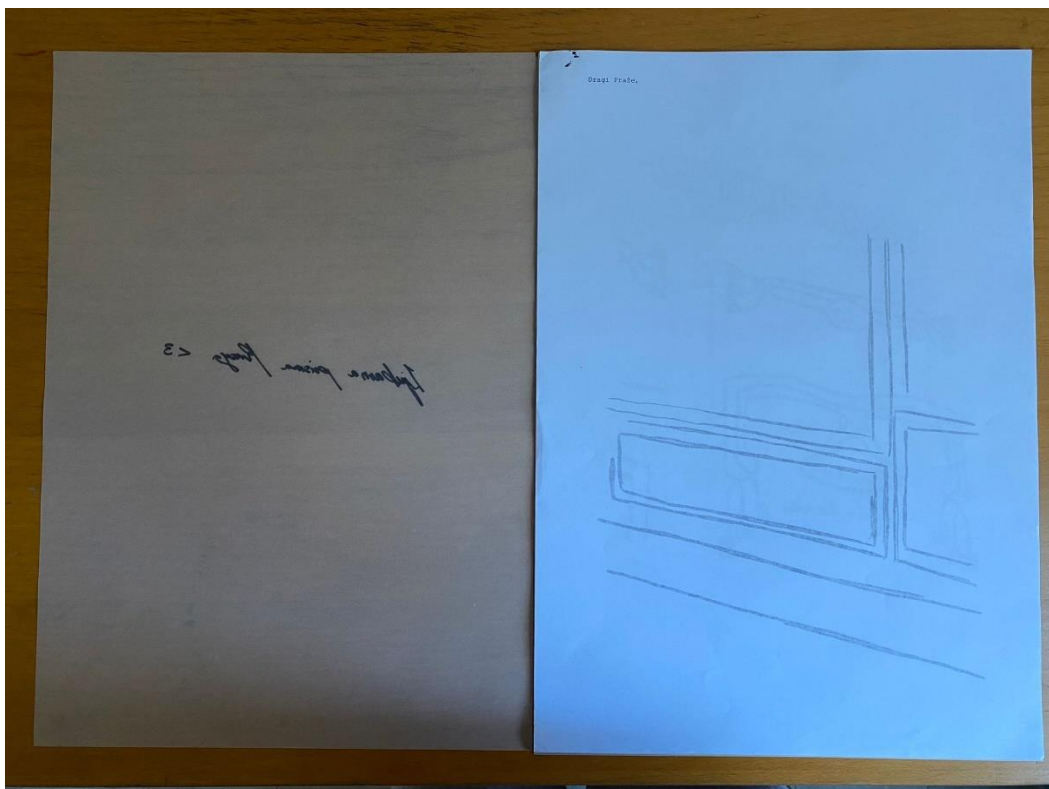

Slika 34. Korišteni pribor za crtanje

6.1. Probni print

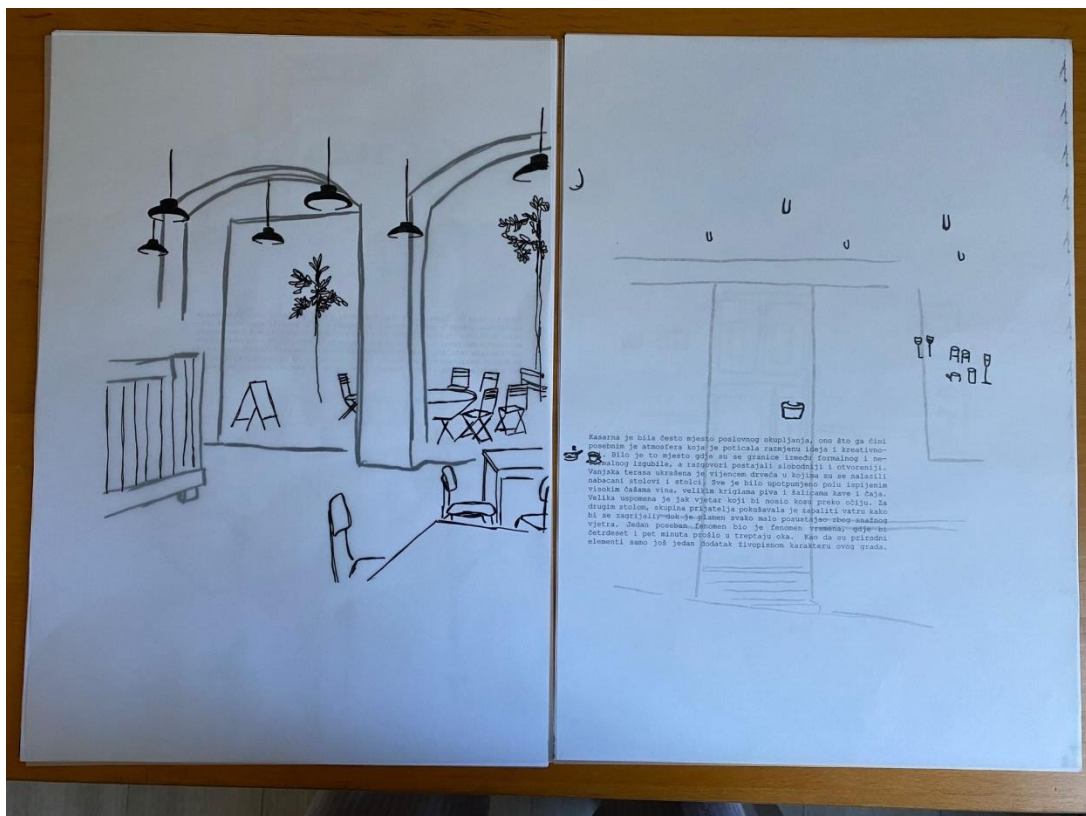
Slika 35. Probni izgled naslovnice „Ljubavna pisma Pragu“

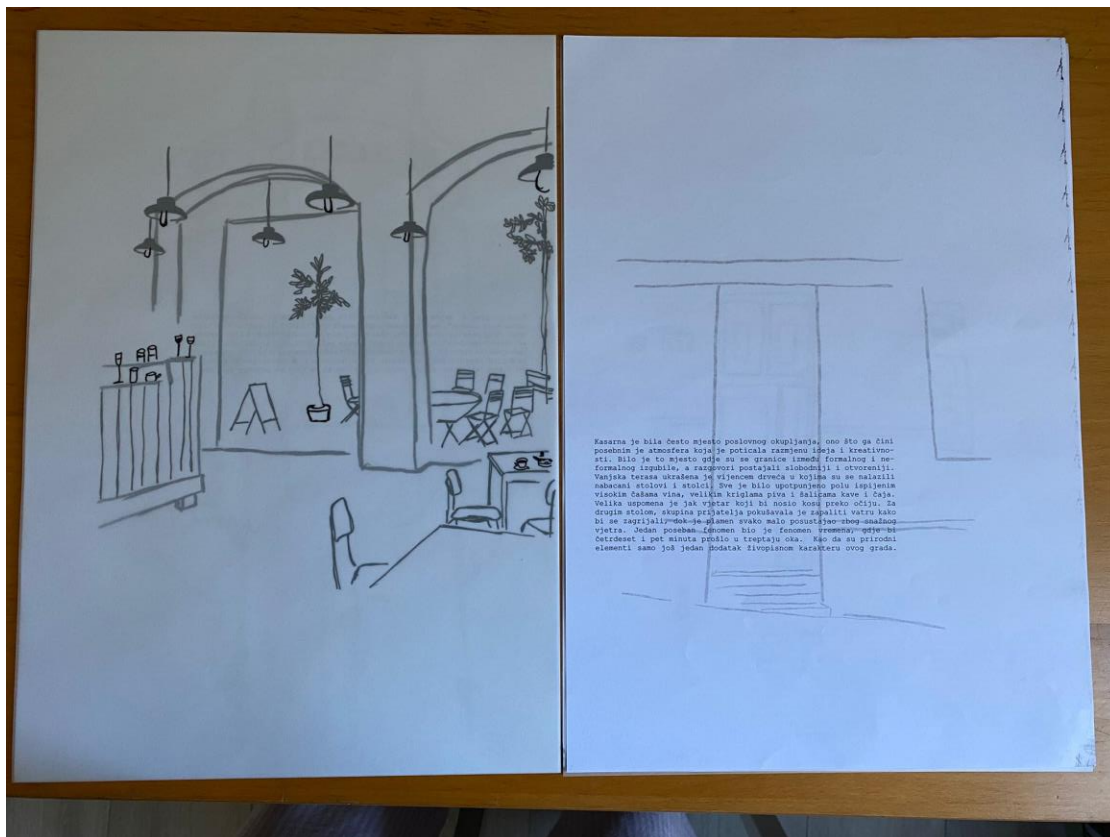
Slika 36. Probni izgled početne stranice „Ljubavna pisma Pragu“

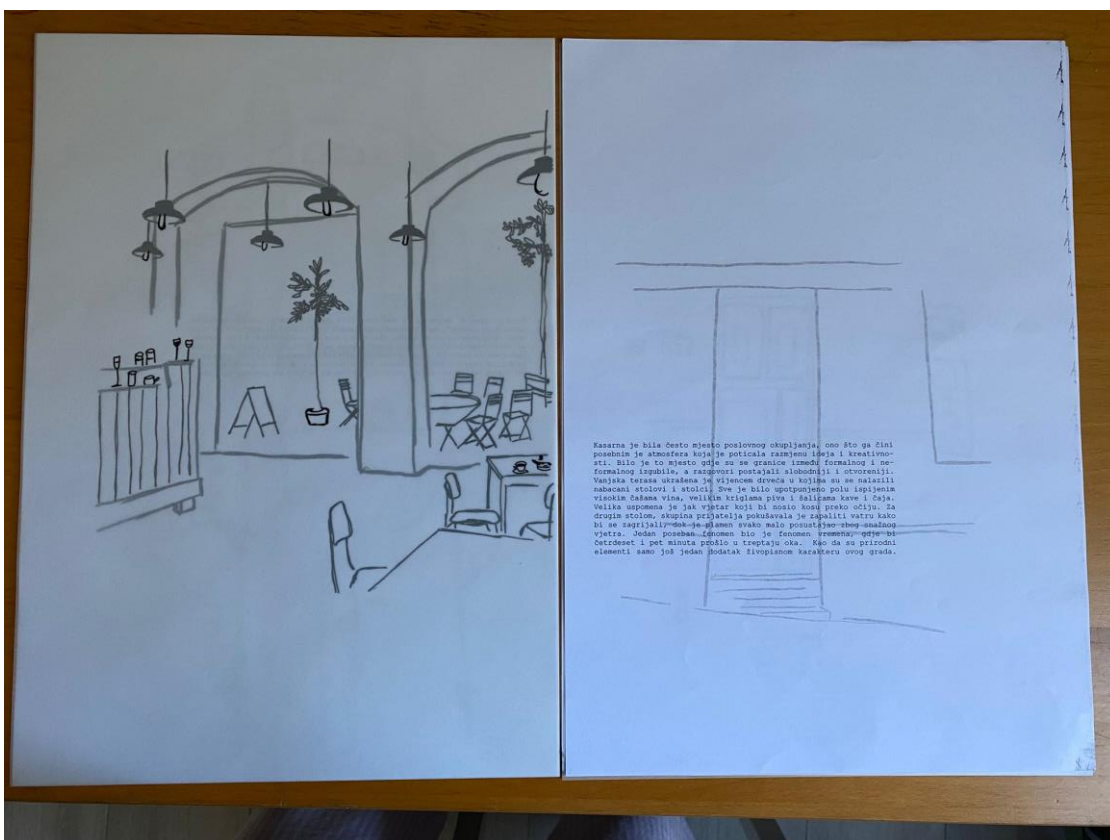
Slika 37. Probni izgled ilustracije Kasarna Karlin, bazna ilustracija

Slika 38. Probni izgled ilustracije Kasarna Karlin, paus 1

Slika 39. Probni izgled ilustracije Kasarna Karlin, paus 2

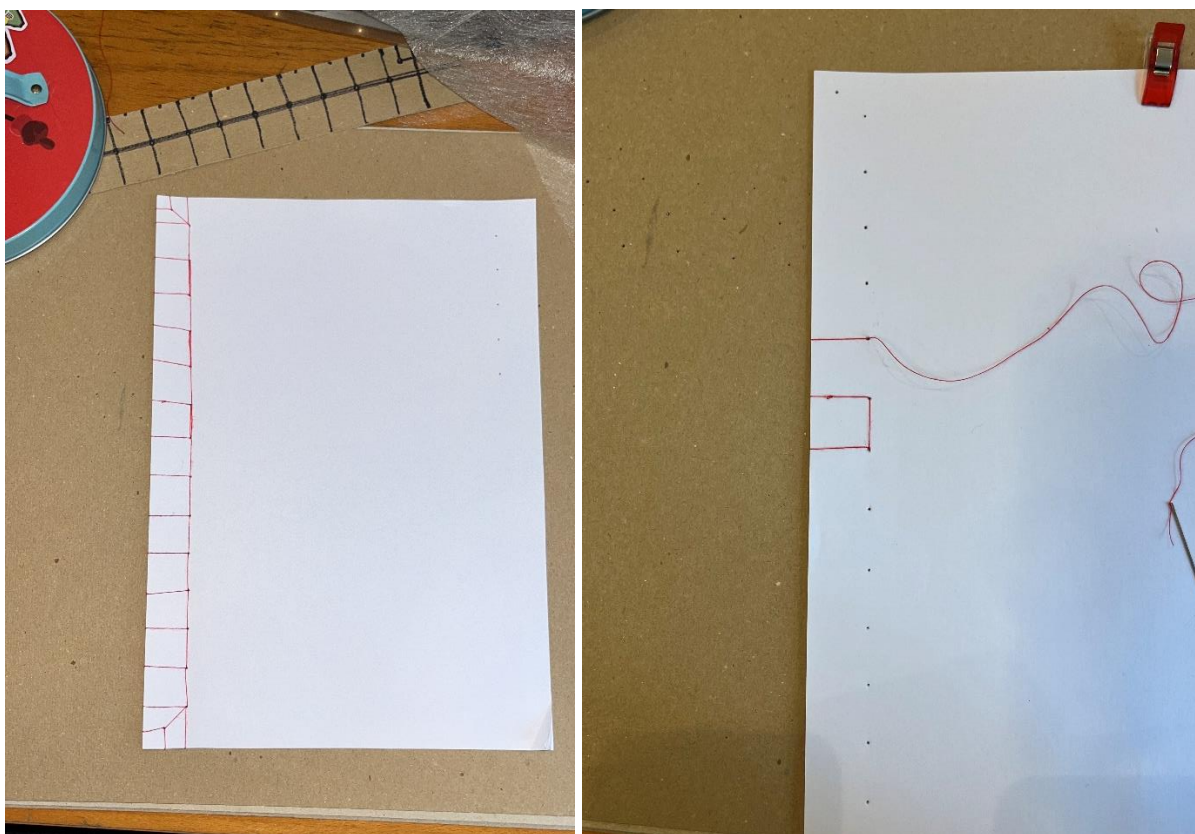

Slika 40. Probni izgled ilustracije Kasarna Karlin, paus 2 i tekst

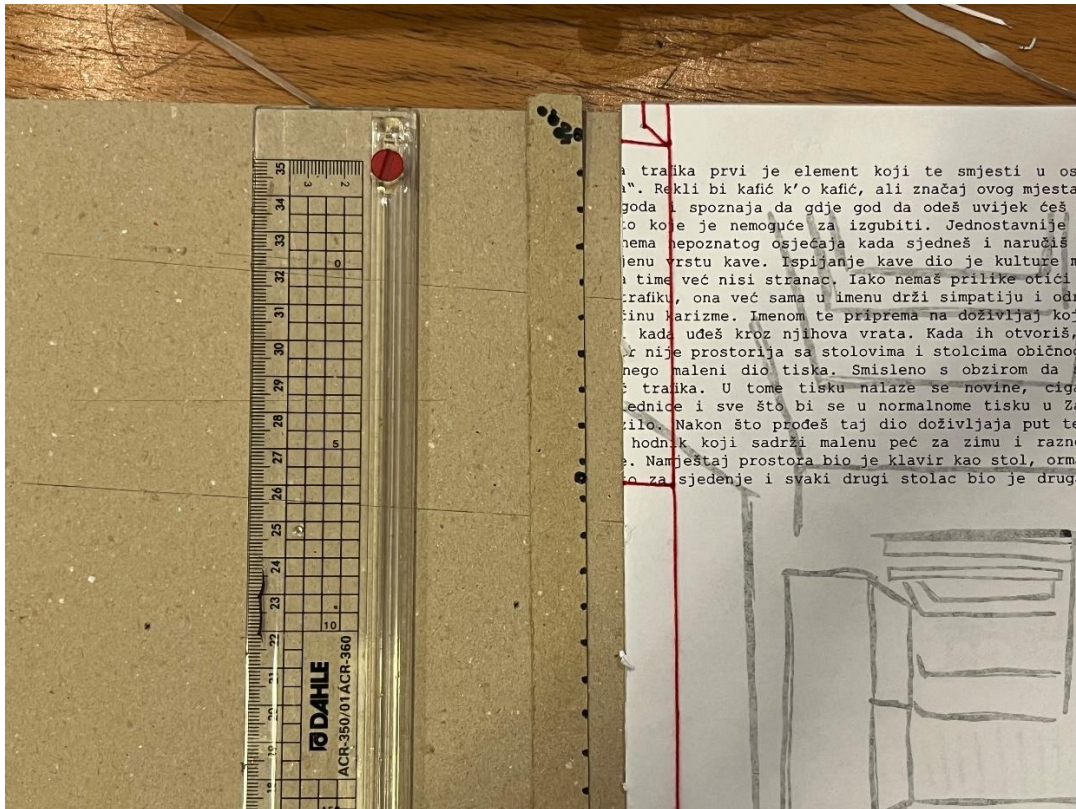
6.2. Yotsume Toji

Yotsume Toji tradicionalna je japanska tehnika dekorativnog uvezivanja knjiga, što u prijevodu znači „uvez s četiri rupe“. To je jedan od najranijih oblika uvezivanja knjiga koji postoji. Tijekom stoljeća prilagođen je i proširen kako bi se dodalo bezbroj drugih uzoraka. Alati koji se tradicionalno koriste su : washi (japanski ručno rađeni papir), dugačka igla za šivanje pamuka, konac te podloga za rad. [15]

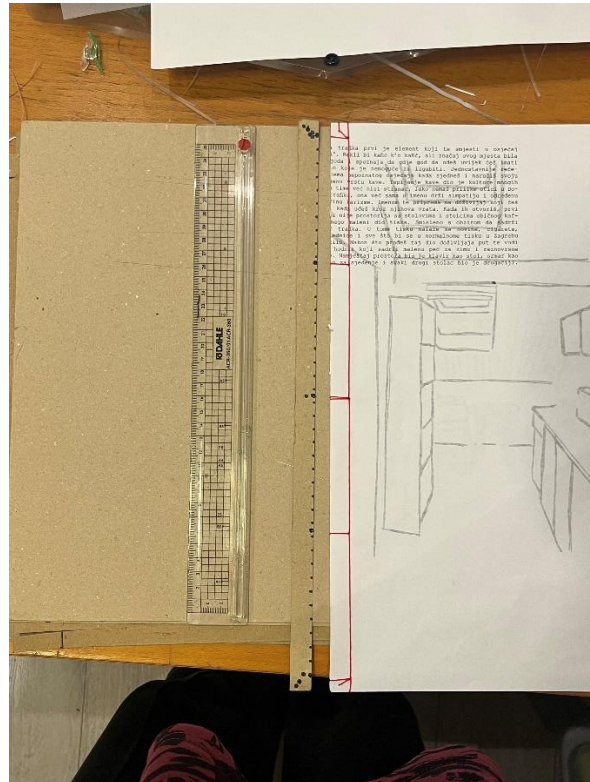
Odluka za japanski uvez Yotsume Toji donesena je zbog potražnje profinjenosti te jednostavnosti izgleda rada. Naravno, „Ljubavna pisma Pragu“ nije izrađen svim tradicionalnim alatima nego improviziranima, budući da nisu svi lako dostupni. Glavni alat koji sam koristila je kinesko šilo za šivanje kože, ono je poslužilo kao instrument za urednije probadanje. Također, u ovome radu korištena je igla, crveni konac te svi sporedni materijali za mjerenje i označavanje (ravnalo, marker itd.). Odluka boje konca donesena je temeljem psihologije crvene boje. Crvena je boja krvi i vatre, zbog čega se povezuje s ratom, energijom, opasnošću, moći, snagom i odlučnošću, kao i sa željom, ljubavi i strašću. U Kini, riječ za krv starija je od riječi za crvenu boju, što dodatno naglašava povijesnu i kulturnu važnost crvene u simbolici vitalnosti, života i emocija. [16]

Slika 41., 42. Probno šivanje stranica i proces odabira dizajna uveza

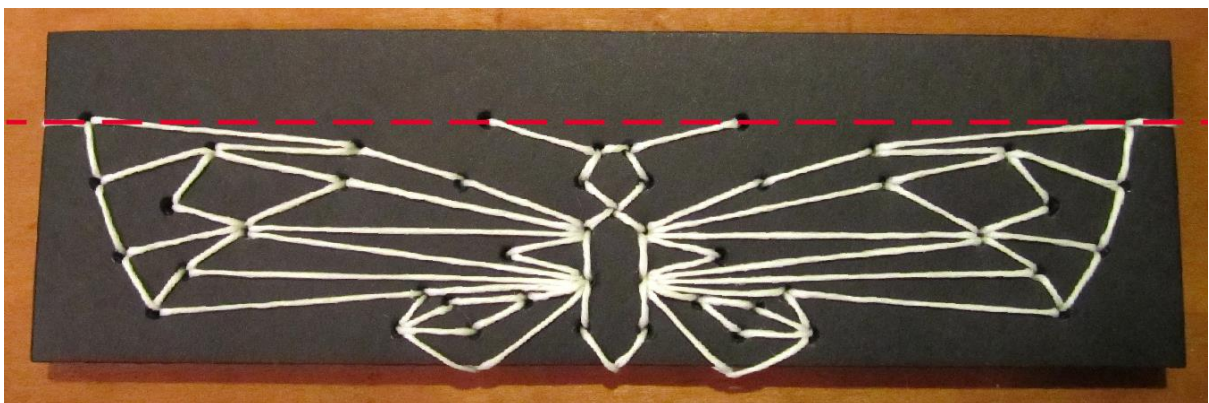
Slika 43. Probno šivanje stranica

Slika 44., 45. Kinesko šilo i probno šivanje odabranog dizajna

Slika 46. Primjer Yotsume Toji

Slika 47. Primjer kompleksnog uveza Yotsume Toji

7. Zaključak

Nakon tromjesečne stručne prakse u Pragu odlučila sam izraditi ilustrativnu knjigu / vizualni dnevnik pod imenom „Ljubavna pisma Pragu“. Rad predstavlja razvitak mojih osjećaja i mjesta koja sam imala priliku dublje upoznati. Nešto što smatram svrhom ovoga rada je upoznavanje drugih s mojim iskustvom. „Ljubavna pisma Pragu“ vizualno prikazuje slojevitost i izgradnju osjećaja te tekstualno funkcionira kao klasična ljubavna pisma. Također prikazuje ne savršenstva u tim slojevima; kao što sam već navela, savršenstvo nema mjesta za karakter.

Važnost mjesta nije u lokacijama i znamenitostima koje sadrži, već u osjećaju i znanju koje ti pruža. Radom savjetujem izlazak iz „komfort“ zone i iskorištavanje svega što život pruža. Svatko može pronaći svoj Prag, makar to i ne bio Prag nego neko drugo mjesto.

IZJAVA O AUTORSTVU
I
SUGLASNOST ZA JAVNU OBJAVU

Završni/diplomski rad isključivo je autorsko djelo studenta koji je isti izradio te student odgovara za istinitost, izvornost i ispravnost teksta rada. U radu se ne smiju koristiti dijelovi tuđih radova (knjiga, članaka, doktorskih disertacija, magistarskih radova, izvora s interneta, i drugih izvora) bez navođenja izvora i autora navedenih radova. Svi dijelovi tuđih radova moraju biti pravilno navedeni i citirani. Dijelovi tuđih radova koji nisu pravilno citirani, smatraju se plagijatom, odnosno nezakonitim prisvajanjem tuđeg znanstvenog ili stručnoga rada. Sukladno navedenom studenti su dužni potpisati izjavu o autorstvu rada.

Ja, KATARINA MATEŠIĆ (ime i prezime) pod punom moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću, izjavljujem da sam isključivi autor/ica završnog/ (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom "LJUBAVNA PISMA PRAGU" (upisati naslov) te da u navedenom radu nisu na nedozvoljeni način (bez pravilnog citiranja) korišteni dijelovi tuđih radova.

Student/ica:

(upisati ime i prezime)

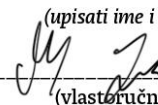
(vlastoručni potpis)

Sukladno Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju završne/diplomske radove sveučilišta su dužna trajno objaviti na javnoj internetskoj bazi sveučilišne knjižnice u sastavu sveučilišta te kopirati u javnu internetsku bazu završnih/diplomskih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Završni radovi istovrsnih umjetničkih studija koji se realiziraju kroz umjetnička ostvarenja objavljuju se na odgovarajući način.

Ja, KATARINA MATEŠIĆ (ime i prezime) neopozivo izjavljujem da sam suglasan/na s javnom objavom završnog/diplomskog (obrisati nepotrebno) rada pod naslovom "LJUBAVNA PISMA PRAGU" (upisati naslov) čiji sam autor/ica.

Student/ica:

(upisati ime i prezime)

(vlastoručni potpis)

8. Literatura

- [1] <https://www.aaa.si.edu/exhibitions/visual-thinking-sketchbooks> , dostupno 7.10.2024.
- [2] <https://www.illustrationhistory.org/history> , dostupno 7.10.2024.
- [3] <https://www.illustrationhistory.org/history/time-periods> , dostupno 7.10.2024.
- [4] <https://www.vam.ac.uk/articles/leonardo-da-vincis-notebooks?srsItd=AfmBOoo7sXprvO0u0JSZrZx-0wNGCXh57boN-zBMDm-RtLHX9u-pWYQG> , dostupno 7.10.2024.
- [5] <https://www.fridakahlo.it/en/scheda-news.php?id=91> , dostupno 7.10.2024.
- [6] <https://emilysnotebook.co.uk/all-posts/frida-kahlo-her-journal-intime/> , dostupno 7.10.2024.
- [7] https://en.wikipedia.org/wiki/Art_diary , dostupno 7.10.2024.
- [8] <https://www.eckersleys.com.au/inspiration/the-art-of-keeping-a-visual-diary/> , dostupno 7.10.2024.
- [9] <https://www.dnevnik.ba/kolumne/pisete-li-ljubavna-pisma-2508553> , dostupno 7.10.2024.
- [10] <https://janeausten.co.uk/blogs/authors-artists-vagrants/a-history-of-love-letters> , dostupno 7.10.2024.
- [11] <https://www.biography.com/musicians/beethoven-immortal-beloved-identity> , dostupno 7.10.2024.
- [12] <https://thepraguereview.com/2019/03/24/david-cernys-miminka-babies-return-to-the-zizkov-tower-prague/> , dostupno 7.10.2024.
- [13] <https://kasarnakarlin.cz/en/about-kasarna-karlin> , dostupno 7.10.2024.
- [14] <https://www.myczechrepublic.com/prague/prague-parks-and-gardens/riegrovy-sady-park/> , dostupno 7.10.2024.
- [15] <https://www.green-coursehub.com/research-blog/japanese-bookbinding> , dostupno 7.10.2024.
- [16] <https://zjakic.com/wp-content/uploads/2022/12/Psihologija-boja-preview.pdf> , dostupno 7.10.2024.

9. Popis slika

- Slika 1. Maurice Sendak; „Where the Wild Things Are“ , Izvor: <https://www.wikiart.org/en/maurice-sendak/where-the-wild-things-are-moishe-and-bernard-1970> , dostupno 7.10.2024.....2
- Slika 2. Richard Borge; „Wall st. Journal, dashcams“ , Izvor: <https://richardborge.com/work> , dostupno 7.10.2024.....3
- Slika 3. (Lijevo) Codex Forster I i (desno) Codex Forster I. Leonardo da Vinci, stranice vizualne knjige , Izvor: <https://www.vam.ac.uk/articles/leonardo-da-vincis-notebooks?srsIid=AfmBOoo7sXprvO0u0JSZrZx-0wNGCXh57boN-zBMDm-RtLHX9u-pWYQG> , dostupno 7.10.2024.....4
- Slika 4. Stranice vizualne knjige Frida Kahlo , Izvor: <https://emilysnotebook.co.uk/all-posts/frida-kahlo-her-journal-intime/> , dostupno 7.10.2024.....5
- Slika 5. Salvador Dali – Dnevnik genija (Diary of a Genius) , Izvor: <https://www.theguardian.com/artanddesign/2016/apr/19/salvador-dali-diary-auction-surrealist-dada-artists-artefacts> , dostupno: 7.10.2024.....6
- Slika 6. Salvador Dali – Dnevnik genija (Diary of a Genius) 2 , Izvor: <https://www.theguardian.com/artanddesign/2016/apr/19/salvador-dali-diary-auction-surrealist-dada-artists-artefacts> , dostupno: 7.10.2024.....7
- Slika 7. Sketchbook J.M.W. Turner-a , Izvor: <https://www.tate.org.uk/art/research-publications/jmw-turner/joseph-mallord-william-turner-two-sketches-from-chatillon-looking-across-the-val-daosta-r1144826> , dostupno 7.10.2024.....7
- Slika 8. Sketchbook J.M.W. Turner-a 2 , Izvor: <https://www.tate.org.uk/art/research-publications/jmw-turner/joseph-mallord-william-turner-two-sketches-from-chatillon-looking-across-the-val-daosta-r1144826> , dostupno 7.10.2024.....8

Slika 9. Ljubavno pismo Ludwig van Beethovena; „Immortal Beloved“ , Izvor: https://www.biography.com/musicians/beethoven-immortal-beloved-identity , dostupno 7.10.2024.....	10
Slika 10., 11., 12., 13. Autorske skice i primjeri vizualnog dnevnika, Izvor: vlastita izrada.....	13
Slika 14. Ulaz u Dobru trafiku , Izvor: https://en.mapy.cz/zakladni?l=1&source=firm&id=427908&gallery=1&x=14.4395076&y=50.0756622&z=15 , dostupno 7.10.2024.....	14
Slika 15. Unutarnji prostor Dobre Trafike , Izvor: https://en.mapy.cz/zakladni?l=1&source=firm&id=427908&gallery=1&x=14.4395076&y=50.0756622&z=15 , dostupno 7.10.2024.....	15
Slika 16., 17.. Skice za ilustraciju Dobre Trafike , Izvor: vlastita izrada.....	15
Slika 18. Završna ilustracija za Dobru Trafiku , Izvor: vlastita izrada.....	16
Slika 19. Skulpture umjetničke instalacije „Miminka“ na Televizijskom tornju Žižkov , Izvor: https://thepraguereview.com/2019/03/24/david-cernys-miminka-babies-return-to-the-zizkov-tower-prague/ , dostupno 7.10.2024.....	17
Slika 20. Televizijski toranj Žižkov , Izvor: https://thepraguereview.com/2019/03/24/david-cernys-miminka-babies-return-to-the-zizkov-tower-prague/ , dostupno 7.10.2024.....	18
Slika 21. Završna ilustracija za Žižkov tower , Izvor: vlastita izrada.....	19
Slika 22., 23. Stan 1 / Prag 4 , Izvor: vlastita fotografija.....	20
Slika 24. Završna ilustracija Prag 4 , Izvor: vlastita izrada.....	21
Slika 25. Kasarna Karlin , Izvor: https://www.firemniakce.cz/kasarna-karlin , dostupno 7.10.2024.....	22
Slika 26. Završna ilustracija Kasarne Karlin , Izvor: vlastita izrada.....	23
Slika 27. Park Riegrovy Sady bez gužve , Izvor: https://www.tours-prague.eu/prague-riegrovy-sady.phtml , dostupno 7.10.2024.....	24

Slika 28. Završna ilustracija Riegrovy Sady , Izvor: vlastita izrada.....	25
Slika 29. Stepenice na ulazu, Izvor: vlastita fotografija.....	26
Slika 30. Završna ilustracija Stepenica , Izvor: vlastita izrada.....	27
Slika 31. Pismo Marka Twaina pisano na pisaćem stroju; typewritten letter to autograph hunter , Izvor: https://type-writer.org/?p=5202 , dostupno 7.10.2024.....	28
Slika 32. Tipografski font Courier , Izvor: https://www.albany.edu/news/9837.php , dostupno 7.10.2024.....	28
Slika 33. Courier New , Izvor: https://learn.microsoft.com/en-us/typography/font-list/courier-new , dostupno 7.10.2024.....	29
Slika 34. Korišteni pribor za crtanje, Izvor: vlastita fotografija.....	30
Slika 35. Probni izgled naslovnice „Ljubavna pisma Pragu“ , Izvor: vlastita izrada.....	31
Slika 36. Probni izgled početne stranice „Ljubavna pisma Pragu“ , Izvor: vlastita izrada.....	31
Slika 37. Probni izgled ilustracije Kasarna Karlin, bazna ilustracija , Izvor: vlastita izrada.....	32
Slika 38. Probni izgled ilustracije Kasarna Karlin, paus , Izvor: vlastita izrada.....	32
Slika 39. Probni izgled ilustracije Kasarna Karlin, paus 2 , Izvor: vlastita izrada.....	33
Slika 40. Probni izgled ilustracije Kasarna Karlin, paus 2 i tekst , Izvor: vlastita izrada.....	33
Slika 41., 42. Probno šivanje stranica i proces odabira dizajna uveza, Izvor: vlastita izrada..	34
Slika 43. Probno šivanje stranica , Izvor: vlastita izrada.....	35
Slika 44., 45. Kinesko šilo i probno šivanje odabranog dizajna , Izvor: vlastita izrada.....	35
Slika 46. Primjer Yotsume Toji, Izvor: https://i.pinimg.com/736x/3c/1d/8a/3c1d8a003a291f1c9afb45a9ac34643d.jpg , dostupno: 7.10.2024.....	36
Slika 47. Primjer kompleksnog uveza Yotsume Toji , Izvor: https://www.green-coursehub.com/research-blog/japanese-bookbinding , dostupno 7.10.2024.....	36

10.Prilog

Vizualni dnevnik „Ljubavna pisma Pragu“.